

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' תצוה ו' אדר-א' תשע"ד

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 474

פנינים יקרים

ואתה תצוה את בני ישראל (כ"ז, כ') תצוה מלשון קשור וחיבר כמו 'כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה' (ברכות ז), כמאז כן עתה. וע"י הקשר שיהיה למשה עם בני ישראל יקחו השפעה הבאה מן השמים אליך להכיר כי משלך הוא ועל ידו בא זאת בכדי להעלות נר תמיד שלא יכבה נר ה' לעולמים.

(עולות של היום בשם הגה"צ משינאווא)

ואתה תצוה את בני ישראל (כ"ז, כ') 'תצוה' לשון צוותא היינו להתחבר את בני ישראל. כיצד? 'ויקחו אליך' שיתייחדו אליך. 'שמן' זה חכמה 'זית' זה המקום שממנו נמשך החכמה, ו"ך אלו כ"ז אותיות התורה (כ"ב אותיות, וה' אותיות סופיות מנצפ"ך) ועוד ו"ך שיהיה מזוכך, 'כתית למאור' שצריך לכתת עצמו היטב ואז יאיר לו והפועל יצא מזה.

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך וגו' (כ"ז, כ') כשיהיה לך צוותא והתחברות עם בני ישראל להעלותם שיחורו למוטב, גם לך יהיה גדולה מזה ויקחו אליך שמן זית שימשכו השפע המכונה לשמן לך גם כן כמו שאמר ושמן על ראש"ך לא יחסר וק"ל. (תולדות יעקב יוסף)

ואתה תצוה וגו' (כ"ז, כ') דרשו חז"ל אין צו אלא זירזו מיד ולדרות. הורו לנו חז"ל דרכי מוסר השכל להוכיח בני אדם באופן זה דהיינו שיחזיקו עצמם תמיד בהכנעה גדולה ולא בשום מדריגות רק כמתחיל בעבודת הבורא עתה בסיבה ראשונה והיא המביאה לידי עבודתו יתברך מזריזות ועד לרוח הקודש, ואף אם יהיה לו כל המדריגות לא יחזיק עצמו רק כשהוא בהתחלה ראשונה של הזריזות. (נעם אלימלך)

ויקחו אליך שמן זית זך (כ"ז, כ') השמן הוא סימן לחכמה ללמדנו שכדי להגיע למעלת החכמה צריך להיות זך בלי כל פניה. ועוד החכמה נמשלה לאחות כמ"ש אמור לחכמה אחותי את ללמדנו אם החבור לחכמה ברורה לך כאחותך או היא נקלמת. כי אז החכמה אמיתית. ובאמת שגם האמת אסורה בהנאה, ואם לא תבקש מהאמת טובת הנאה אזי תראה עד כמה שהאמת יקרה לך...

ויקחו לך שמן זית זך כתית למאור (כ"ז, כ') היינו השפעה שהצדיק ממשיך ע"י אהבה והדבקות שבו, כתית למאור פירוש עם כל זאת צריך אתה לכתת ולשבר עצמך להתחזק במדת הכנעה וכו'.

(נעם אלימלך)

שמן זית זך (כ"ז, כ') אמרו במדרש הוית מביא אורה לעולם וכן נאמר אצל נח והנה עלה זית טרף בפיה, ללמדנו כי אי אפשר להביא אורה לעולם רק אם החיים בדומה ליונה שאמרה יהיו מזונותי מרורים כזית ויהיו מסורים בידי הקב"ה ואל יהיו מתוקים כדבש ויהיו מסורין בידי בשר ודם, כי כשהאדם תלוי בבשר ודם אינו יכול להפיץ השפעתו.

להעלות נר תמיד (כ"ז, כ') דרשו חז"ל להעלות נר תמיד שתהא שלהבת עולה מאליה (שבת כא), רמז למלמד ומורה הדרך שעליו לדאוג שהתלמיד ידע בעצמו כיצד להעלות אורו בזמנים וכאשר אין ביכולתו לקבל הכוונה ממורה.

ואתה הקרב את אהרן אחיך מתוך בני ישראל (כ"ח, א') מודגש מתוך בני ישראל ללמדנו שאת המנהיגים יש לבחור מבין אלו הנחבאים "בתוך בני ישראל" ולא מאותם המתלבשים ופוסעים על ראשי עם קדוש.

(כלי חמדה)

ואתה הקרב את אהרן אחיך מתוך בני ישראל (כ"ח, א') מסופר שבעידן שמחה של מצוה בישיבת ראדין בקשו התלמידים לשעשע את החפץ חיים זצ"ל, ולהרימו בכסא כנהוג סירב הח"ח ואמר: בני היקרים אסור להגביה אדם יותר מכפי שהוא...

בהם המחשבה "לגנוב", מי שם בהם המחשבה הזאת של "גניבה", או להתפרץ בזעם על פלוני שעשה לי עול, זה הקב"ה, הוא לא רוצה שאני יגנוב ח"ו או ישלם לשני על החטא שעשה כנגדי, הוא רוצה שאת הרגש הזה שיש לי לגנוב את ההתלהבות לכעוס או את את האש והתבערה לתאווה יהיה לי אליו.

"יוסף הצדיק" הקב"ה הורידו לכוה מוצר, לנסיון כה קשה עם פוטי פרע; מה תובע מאתו השי"ת ברגע כל כך קשה, ברגע הקשה הזה התגלתה לו "דמות דיוקנו של אביו" ובאותה הרגע החלישה הסבה שה' שלח לו את התאווה הנוראה ההיא, זה תובע הרבש"ע מאתנו, ברגע שאני שולח לך את הסבה של הפחד או כל סבה אחרת שאז הסבה הפחד יותר חזק מהתאווה באותו רגע יש לך את הבחירה, ואפשר לעמוד, ואת זה הקב"ה תובע, לעמוד אז, אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו על המדה רעה שנתן להם אלא ברגע הזה שהוא שולח לך את הסבה הפחד או הבושה וכו' אז תעמוד בנסיון.

הוא רוצה שאת הרגש החזק שיש לנו לתאווה לכעוס לגנוב יהיה לנו אליו, איפה הוא שאת הרגש הזה יהיה לנו אליו? הרגש הזה אנחנו יודעים איפה הוא אנו חשים זאת על בשרינו הכסף לפני עינינו והתאווה אף היא בהישג יד, והרי הקב"ה שאת הרגש אנו צריכים שיהיה אליו, הוא נעלם מאתנו לא רואים אותו ולא מרגישים אותו, ואיך יהיה הרגש אליו?!

ברם; הקב"ה כששולח לנו את ה"יצר" לגנוב לחמוד, לא בזה מסתיים השליחות, הוא

כדי להשיג את מציאות הרבש"ע, לא כמצות אנשים מלומדה, כפי שהאמא מחנכת את ילדיה בשיגרה שיש רבש"ע, רק בהשגה בחוש לא במילים בעלמא, צריך לחיות עם עצמו, (כדי למצוא אותו במציאות צריך להיות באותה מדריגה של הקב"ה), כמו שהוא יחיד בעולמו וחי בעצמו, כך ע"י שאדם שחי עם עצמו ויודע בנפשו מי הוא ומה הוא, בזה הוא חי במדריגה של קוב"ה "יחיד בעולמו", וטבע האדם הוא לרמות את עצמו, לא מתאים לו שהוא "אין", קשה לו לבטל א"ע מכל וכל, וע"כ הוא מעדיף להשאיר בהרגשה של גדלות ושל סיפוק עצמי.

רגילים אנו לומר "כשמשיח יבוא יהיה טוב", אם בדיבורים שאנו מדברים על משיח כך הוא לא יבוא, ה"משיח" שיבוא הוא משיח של יסורים כמו התינוק שנולד, קודמים לו תשעה חודשים של צער הריון, אחרי סבל רב של האשה היא זוכה ל"אור", לתינוק שנולד, אותו הדבר זה "משיח", אין הוא בא סתם ככה, קודמים לו יסורים "מלחמת גוג ומגוג" אח"כ הוא בא "יתרון האור מהחושך" כדי להכיר את האור צריך לעבור בתחילה את ה"חושך" רק אז מרגישים את ה"אור", אנו רואים כמה סבל עבר עלינו דם יהודי רב נשפך בארצינו, שש מיליון יהודים נשרפו, והאור עדיין לא בא.

כל אחד נולד עם טבע רע, יש מי שנמשך לגניבה, יש לכעס, רציחה, תאוות, כל אחד בשלו, גם ה"צדיק" וגם ה"רשע" נולדים כל אחד בטבעו הרע, ומפני מה זה "צדיק" וזה "רשע"? לשניהם מחשבה אחת ולשניה יש יצר הרע, הם יוצאים שניהם לרחוב, ועוברת

ישראל הם עבדו על עצמם ועל בשרם
והשיגו" שיש רבש"ע לא בפה כי אם
ב"חוש".

"דוד המלך", הקב"ה קראו "עבדי", נדמה
היה לו שהוא הרג את יצרו, את המדה רעה
שהי מטביע בכל אדם כשנולד ושהטביע
אותה גם בדוד המלך הוא עקר, כך אמר
"הרגתי את יצרי", הוא אינו צריך את
ה"פלוני" שממנו הוא יתבייש או יפחד,
ועי"ז יוקטן האש של התאוה ויוכל
להתגבר, אני יוכל להתחזק לבדי, - בחנני
הי' ונסני, ואמנם בנסיון עם בת שבע נוכח
לדעת שטעה שלעולם אין אדם יכול לעמוד
בשום נסיון אא"כ הי' שולח לו סבה לעזור לו
שיעמוד בנסיון.

וכאמור, א"א למצוא את הי' אלא ע"י המדה
רעה, והסבה שהקב"ה שולח אחריה להחליש
את כח התאוה ע"י הפחד והבושה שנכנס בו
ושעי"ז יוכל להתגבר, משל ליהלום יקר
המציאות שנודע עליו שהוא במעמקי יער
עבות, יער מסוכן שלא דרכה בו רגל אדם
מעולם, ואין שום אפשרות להכנס ליער
ולחפש את היהלום, הן מצד הגודל
האי-סופי והן ה"חיות הטורפות שביער, מי
ישים נפשו בכפו לצאת ולחפש את היהלום
הנכבד ההוא, כך גם הקב"ה הוא נסתר
ונעלם מאתנו ביער אין סוף ואין מי שימצאהו
והוא רוצה מאתנו, שגם אנו נהיה כמוהו
בבחינת "אין", כמו שהוא בבחי' "אין" כלומר
אין מי שיכול למוצאו, כך שגם אנו נחיה
ב"אין" שלנו.

המשך יבוא אי"ה

שולח לנו גם "סבה", מיד שנתפס בי האש
לגנוב, קורה ומזדמן עובר אורח, והלה
מסתכל עלי, עכ"פ לי נדמה כך אני בטוח
שהוא מסתכל עלי ורואה איך שאני מושיט
ידי להרים חפץ פלוני, לאמיתו של דבר ההוא
אף לא שם לב אלי בכלל וכלל לא הבחין בי
ובגניבותי, ובכל זאת אני מפחד ומתבייש
ממנו, ובכן מי זה בן אדם ההוא שעבר
ושבגללו נמנעתי להוציא אל הפועל
מחשבתי, הלא זה רק הדמיון שלי, ומה אני
בכלל שמכוחות עצמי לא יכולתי להפסיק
ודמיון קל הניסני לנפשי, זה אמרו המלאכים
"מה אנוש כי תזכרנו", מה האדם בכלל "אין".
הוא שלח לי את הנסיון לגנוב, בכדי שאראה
שאיני יכול להתגבר, ובמה התחזקתי ב"פחד"
וב"בושה" של דמיון, שבכלל לא קיים, ההוא
אפילו לא חשב עלי.

מה גדולתו של יוסף, שאנו קוראים לו "יוסף
הצדיק", שברח מפוטי פרע, הרבש"ע אינו
רוצה שלאדם לא יהיה תאוות, הוא רוצה
שכאשר הוא שולח לו את ה"דמות" - הסבה
שאין זה מקרה שפלוני עבר ולי נדמה שהוא
מסתכל עלי, ואני מפחד זורק את הגניבה
מידי ובורח, זה מהקב"ה מזה אפשר ללמוד
שהאדם הוא כלום ומעצמו אינו בורח רק
מהפחד הדמיוני הוא כן בורח.

וכך אנו יכולים להדבק בהקב"ה במוחשיות,
בזה שאנו מוצאים שהסבה שמנעה מאתנו
לגנוב זה הוא - הקב"ה עצמו, זה הקב"ה ולא
כמו שהאמא משדלת את בנה ומרגילתו "הי'
בשמים יעזור", זה טוב מאוד, אבל אין זה
פרי עמלם של גדולי עולם שעמדו לכלל

ועשית חשן משפט וגו' כמעשה אפוד תעשנו (כ"ח, מ"ו) חשן המשפט הוא לבוש ותכשיט נגד הלב שהוא אבר רוחני שבאדם לחשוב במושכלות. אמר הכתוב שהחשן שהוא כנגד הלב כמעשה אפוד תעשנו, היינו כמו הרגלו והתנהגותו באברים החומריים לקיים "בכל דרכך דעהו" לקדש את עניני הגוף לשם שמים להיות לבו שלם עם הבורא יתברך שמו.

לחשוב מחשבות לעשות בזה ובכסף ובנחושת (ל"א, ד') לכאורה מה רבותא אצל בצלאל להיות חושב מחשבות? אלא דבצלאל היה יודע את המחשבה שבלב הנותן ואשר הביאו בתום לבב ובעין יפה את זה היה נותן לעשות הארון וקדש הקדשים, ומה שראה שהנותן לא בעין יפה ולא בלב שלם נתן, את זה לקח לחצר ולכלים חצוניים. וזהו לחשוב מחשבות.

אך את שבתותי תשמרו (ל"א, י"ג) כשאדם רואה מיעומו ושפל ערכו, העצה לזה את שבתותי תשמרו, באיזו מדריגה פחותה שאתם בה תחזקו באמונתכם בשמירת השבת כי אות היא ביני וביניכם, אות הוא לשון התקשרות כי ע"י השבת הוא מתקשר להקב"ה וכו'.

לך רד וגו' (ל"ב, ז') במדרש איתא מלאכי אלקים עולים ויורדים בו ע"ש. הענין הוא כי גם הירידה הוא למוד מדרגה של הצדיקים שע"י שבירידת ישראל הצדיקים מורידין עצמם עמהם ועי"ז מעלין אח"כ הכל, הרי הוא אומר ואעשה אותך לגוי גדול ומיאן משה רבינו ע"ה בזה, ולכן שיבר הלוחות כמ"ש במ"א שע"י שלא רצה להפריש עצמו מכלל ישראל ומסר חלקו לצבור לכן היו אותיות פורחות. ולזה למד משרע"ה ממאמר לך רד הנ"ל וזכה וזיכה את הרבים והעלה כולם כמ"ש אחר זה לך עלה אתה והעם. (שפת אמת)

בחריש ובקציר תשבות (ל"ד, כ"א) הקדוש מאפמא וצ"ל פירש: 'בחריש' מלשון החרש שלא לדבר ובקציר 'פי' כשיש צורך לדבר לקצר כדיבוריו או תשבות.

(אמרי חיים)

שהשמחה במעונם

הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להולדת הנינים

הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' להולדת הנכדים

הר"ר בנימין כץ ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר משה זאב רובינפלד ומשפ' להולדת הבן

הר"ר שמואל רובינפלד ומשפ' להולדת הבת

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנין

הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר שמואל כץ ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר יצחק טוקצ'נסקי ומשפ' להולדת הנין

הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להולדת הנכדים

הר"ר משה קרקובסקי ומשפ' להולדת הבן והבת

הר"ר יוסף חזן ומשפ' לנישואי הבת

